

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.20/16/2022.

A tanács tagjai: Dr. Schaller Emil közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: KEIOK Kft.
(Budapest, Tóth Lőrinc u. 31.)

A kérelmező képviselője: Dr. Németh Ferenc, FAKSZ
(Halásztelek, Megyedülő 27/b.)

Az ajánlatkérő: Tapolca Város Önkormányzata
(Tapolca, Hősök tere 15.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Géczi József, FAKSZ
(Szeged, Malom u. 16/b.)

A beszerzés tárgya, értéke: „EFOP- Képzések, tréningek, workshopok Tapolcán”
EKR000267502021, 117.128.500 Ft.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek részben helyt ad, és megállapítja, hogy az ajánlatkérő a 2-8. kérelmi elemek tekintetében megsértette a 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését, ezért az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését, valamint az azt követően hozott valamennyi döntését megsemmisíti.

A Döntőbizottság az 1. kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A Döntőbizottság a 9-10. kérelmi elemek tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 1.500.000.-Ft, azaz egymillió-ötszáz ezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszédési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 262.500.-Ft, azaz kétszázhatvanháromezer-öttszáz forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 175.000.-Ft., azaz százhetvenötezer forint ügyvédi költséget.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen vissza a kérelmező részére 490.618.-Ft, azaz négyszázkilencvenezer-hatszáztizennyolc forint, igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogsértést megállapító és kérelem elutasító része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A határozat megszüntető része ellen közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő, a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül. A kereseti kérelmet a Fővárosi Törvényszékhez kell címezni, de a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2021. március 10-én a Kbt. Harmadik Rész, Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megnevezett szolgáltatásmegrendelés tárgyában.

2. A felhívás II.2.4) pontja szerint a közbeszerzés ismertetése:

Képzések, tréningek, workshopok és kapcsolódó szolgáltatások szervezése, lebonyolítása az EFOP-1.5.2-16-2017-00012 azonosító számú pályázat keretében.

A közbeszerzés egyik legfőbb célja a társadalmi felzárkózás érdekében a területi különbségek csökkentése, a minőségi humán közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása. A közbeszerzés másik fő célja a helyi esélyegyenlőségi programokban feltárt problémák komplex, a helyi közösségekre és erőforrásokra alapuló kezelését célzó területi hatókörű fejlesztési programok megvalósításának támogatása.

A képzések, tréningek, workshopok megnevezése:

- Családi krízisek a gyakorlatban - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 12 fő
- Szabadidős tevékenységet vezető munkatársi képzés - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 50 fő
- Esélyegyenlőségi ismeretek képzés - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 12 fő
- Közösségfejlesztés képzés - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 20 fő
- Diplomamentő nyelvi képzés - a projekt során 36 alkalommal, összlétszám: 12 fő
- Munkaszocializáció megszerzését segítő konstruktív és értékteremtő tevékenységek-életpálya- és karriertervezés képzés - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 40 fő
- Munkaszocializáció megszerzését segítő konstruktív és értékteremtő tevékenységek-konfliktuskezelő programok; kommunikációs programok - a projekt során 3 alkalommal, összlétszám: 72 fő

- Munkaszocializáció megszerzését segítő konstruktív és értékteremtő tevékenységek- Munkaszocializáció és csoportmunka workshop - a projekt során 3 év alatt folyamatosan, összlétszám: 300 fő
- Csoportmunkában történő együttműködés kompetencia fejlesztése - Együttműködési kompetencia fejlesztés - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 40 fő
- Munkára való képesség műhelymunkák - a projekt során 3 év alatt folyamatosan, összlétszám: 350 fő
- Munkaerőpiaci ismeretek - álláskeresési technikák képzés - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 40 fő
- Vállalkozói tréning - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám a jelentkezés függvényében
- Mentorálás - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 200 fő
- Társadalmi integráció és inklúzió képzés munkáltatóknak - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 40 fő
- Közösségi tervezés állampolgári technikák képzés - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 40 fő
- „Képes vagyok rá” program: az iskolából lemorzsolódott tanulók visszailleszkedését segítő program - a projekt során 12 alkalommal, összlétszám: 15 fő
- Ifjúsági részvétel szolgáltatási modell műhely - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 40 fő
- Egészségfejlesztés szolgáltatási modell és műhely - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 40 fő
- Önkéntesmenedzsment képzés - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 40 fő.

Kapcsolódó szolgáltatások megnevezése:

- Az egyéni kompetenciák felmérése - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 300 fő
- Egyéni fejlesztési tervek elkészítése - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 300 fő
- Innovatív programok tematikájának kidolgozása - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: nem releváns
- Innovatív modellprogram a mélyszegénységben élők részére - a projekt során 1 alkalommal, összlétszám: 15 fő.

3. A bírálat szempontjai és súlyszámai

Ajánlati ár

80

1 M1.) alkalmassági követelmény pontban előírt számú képzési referenciák számán felüli, az M1.) pontban előírtaknak mindenben megfelelő képzési referenciák száma (min. 0 db, max. 10 db képzés) 10

2 M2.) alkalmassági követelményre megajánlott szakember képzési területen 12 hónapot meghaladó szakmai többlettapasztalata (min. 0 hónap, max. 24 hónap) 10

4. A felhívás II.2.7) pontja szerint a szerződés időtartama 25 hónap.

5. Az ajánlattételi határidő 2021. március 22. napja volt.

6. A felhívás VI.3.9) További információk körében az ajánlatkérő rögzítette:

„6. Az ajánlatnak tartalmaznia kell a közbeszerzési dokumentumok szerinti ártáblázatot, megfelelően kitöltve, "Excel" és cégszerűen aláírt "pdf" formátumban is. Az ártáblázat szakmai ajánlatnak minősül.”

7. Az ajánlattételi felhívásban előírt határidőig tizenhét ajánlat érkezett.

Ajánlatkérő azt a tájékoztatást adta, hogy jelen eljárás során rendelkezésre álló anyagi fedezet összeg: nettó 107. 143. 800 HUF

8. A jogorvoslati eljárásban releváns ajánlattevők az alábbi ajánlatot nyújtották be.

Karakter Számítástechnikai, Elektronikai Kft. (továbbiakban: nyertes ajánlattevő)

Nettó ajánlati ár (HUF): 66.900.000

M1.) alkalmassági követelmény pontban előírt számú képzési referenciák számán felüli, az M1.) pontban előírtaknak mindenben megfelelő képzési referenciák száma (min. 0 db, max. 10 db képzés): 10

M2.) alkalmassági követelményre megajánlott szakember képzési területen 12 hónapot meghaladó szakmai többlettapasztalata (min. 0 hónap, max. 24 hónap): 30

Keiok Kft. (továbbiakban: kérelmező)

Nettó ajánlati ár (HUF): 105 000 000

M1.) alkalmassági követelmény pontban előírt számú képzési referenciák számán felüli, az M1.) pontban előírtaknak mindenben megfelelő képzési referenciák száma (min. 0 db, max. 10 db képzés): 10

M2.) alkalmassági követelményre megajánlott szakember képzési területen 12 hónapot meghaladó szakmai többlettapasztalata (min. 0 hónap, max. 24 hónap): 24

9. Az ajánlatkérő 2021. április 13-án az eljárásban benyújtott ajánlatokkal kapcsolatban a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokolás tételre szólította fel az ajánlattevőket.

10. A Karakter Számítástechnikai, Elektronikai Kft. esetében az alábbiakat kérte az ajánlatkérő:

„...”

Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást kér írásban és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíti, mivel az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében.

Az ajánlattevő által megajánlott nettó ajánlati ár esetében megállapítható, hogy az aránytalanul alacsony, mivel az ajánlattevő ajánlatában az ellenszolgáltatás több mint 20%-kal alacsonyabb mind az eljárás becsült értékénél (amely nettó 117.128.500.- Ft), mind az ajánlatkérő részéről rendelkezésre álló anyagi fedezet összegénél (amely nettó 107.143.800.- Ft). A becsült értékhez képest az eltérés mértéke 42,88 %!!

Fentiekre tekintettel ajánlatkérő a Karakter Számítástechnikai, Elektronikai Kft. ajánlattevőtől indokolást kér az ajánlati ár vonatkozásában különösen az alábbiak részletezésével:

Ajánlattevő a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott ártáblázat struktúrájában, soronként külön-külön részletesen ismertesse, hogy az ajánlatában szereplő ártáblázatban (szakmai ajánlat) szereplő értékek hogyan kerültek megállapításra, különös figyelemmel arra, hogy miként kívánják ellátni a közbeszerzés tárgya szerinti feladatot (munkavállalók, alvállalkozói feladatok ismertetése), a feladat ellátásához milyen időszükségletet (hány munkaórát vagy munkanapot) kalkuláltak, mekkora a teljesítéshez szükséges élőmunka-ráfordítás költségigénye (pl. munkabérek, esetleges bérpótlékok, járulékok, közterhek, dokumentáció készítés költségei, egyéb költségek, mint adott esetben a munkába járás költségei, szabadságolás költségei, utazási költségek, telefon-, iroda-, adminisztrációs költségek) milyen mértékű alvállalkozói költségekkel számoltak milyen mértékű a

teljesítéshez szükséges összes eszköz- és anyagköltség milyen mértékű a figyelembe vett nyereség adott esetben milyen mértékű egyéb felmerülő költségekkel számoltak.

Felhívjuk ajánlattevő figyelmét, hogy az indokolás során térjenek ki a teljesítés gazdaságosságának bemutatására. Ennek tekintetében részletes számításokat mutassanak be arról, hogyan tudják a közbeszerzés szerinti szerződéses feladatokat (szolgáltatásokat) ellátni az ajánlatukban szereplő áron, a teljesítés helyén hatályos munkavédelmi rendelkezéseket és munkafeltételeket, valamint a közterheket figyelembe véve, továbbá a megajánlott ár fedezetet nyújt-e ajánlattevőnek az összes felmerülő költségére és marad-e nyereség ezek mellett....”

11. A nyertes ajánlattevő valamennyi, a felhívásban megjelölt tevékenység kapcsán az alábbi szisztéma szerint ismertette az árajánlatát:

- Egyösszegű ajánlati ár
- A. A teljesítéshez szükséges személyi feltételek bemutatása
- B. A teljesítéshez szükséges élőmunka-ráfordítás és annak költségigénye (óradíj+ 11% KIVA)
- C. Egyéb költségek:
 - a. A képzések szervezéséhez és lebonyolításához kapcsolódó irodai és adminisztratív költségek
 - b. Tananyag (saját jegyzet) + papír- és írószerek (képzésben résztvevők rendelkezésére bocsátott tollak, jegyzetfüzetek, stb)
 - c. Utazási/szállásköltség
 - d. Eszköz- és anyagköltség
- D. A teljesítés gazdaságosságának bemutatása:

Felmerülő költségek összesen

Realizált nyereség

12. A képzések, tréningek, workshopok esetében egységesen, a „A teljesítéshez szükséges élőmunka-ráfordítás és annak költségigénye” soron 4 000.-Ft/órával, a „A képzések szervezéséhez és lebonyolításához kapcsolódó irodai és adminisztratív költségek” soron 1 785.-Ft/órával kalkulált.

13. Az árindokolás 7. oldalán a „Csoportmunkában történő együttműködés kompetencia fejlesztése - Együttműködési kompetencia fejlesztés” tekintetében az ajánlatkérő akként nyilatkozott, hogy:

„A. A teljesítéshez szükséges személyi feltételek bemutatása:

2 fő tréner megbízási jogviszony keretében

B. A teljesítéshez szükséges élőmunka-ráfordítás és annak költségigénye:

2 fő x 20 óra x 4 000 Ft/óra = 160 000 Ft és járulékai (11% KIVA) = 177 600 Ft..”

14. A kapcsolódó szolgáltatások esetében egységesen, a „A teljesítéshez szükséges élőmunka-ráfordítás és annak költségigénye” soron 5 000.-Ft/órával kalkulált. Az egyéni kompetenciák felmérése; Egyéni fejlesztési tervek elkészítése; Innovatív programok tematikájának kidolgozása tekintetében nem kalkulált költségekkel a következő elemekre:

- A képzések szervezéséhez és lebonyolításához kapcsolódó irodai és adminisztratív költségek
- Tananyag (saját jegyzet) + papír- és írószerek (képzésben résztvevők rendelkezésére bocsátott tollak, jegyzetfüzetek, stb)
- Eszköz- és anyagköltség.

15. Az ajánlatkérő 2021. április 29-én a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján Kiegészítő árindoklás megadására szólította fel az ajánlattevőket.

A nyertes ajánlattevő esetében kérte:

”””

16. Az élők munkaadójának tekintetében kérjük a költség alátámasztását annak fényében, hogy a Tréneri Edzőtábor Egyesület által, több mint 400 tréner részvételével, a szakmáról készített 2020. őszi online felmérés szerint pályázat keretében 80-90.000 forintos napidíjért kínálják a tréner munkájukat.

2. Kérjük, indokolják meg részletesen, hogy az élők munkaadójakat hogyan állapították meg, figyelemmel arra, hogy a Központi Statisztikai Hivatal által a szakmai, tudományos tevékenységi körben dolgozók esetén a 2020. IV. negyedévi teljes munkaidőben foglalkoztatottak átlagos bruttó keresete 514.983.- Ft volt.

3. Az indoklásuk nem tartalmaz tételes/részletes információt, a képzési anyagok és a képzési dokumentáció (felnőttképzési szerződések 3 példányban, jelenléti ívek, haladási napló, hiányzás összesítő, oktatói értékelés, résztvevők elégedettségi kérdőíve és összesítője, releváns esetben vizsgalapok előállításának és sokszorosításának költsége, OSAP és FIR adatlap, oktatói és helység-bérleti szerződések ha releváns, átvételi elismervény lapok, tanúsítványok, tananyag előállításának és sokszorosításának költsége, stb.) tekintetében. Kérjük, szíveskedjenek részletesen indokolni a képzési dokumentációhoz tartozó költségeket!

4. Kérjük, hogy a költségkalkulációjukat mutassák be részletesen az ajánlattételi dokumentációban meghatározott "Az egyéni kompetenciák felmérése" és "Egyéni fejlesztési tervek elkészítése" elnevezésű szolgáltatások esetében, a feladatleírásban foglalt összes résztvevőre tekintettel.

5. Az Önök által benyújtott árindoklásban több tétel esetén nem állapítható meg az, hogy a feladat elvégzéséhez rendelt időkeretek hogyan kerültek megállapításra. Kérjük ezek tételes bemutatását!

6. Az egyéni fejlesztési tervek elkészítése tevékenység esetén az A. pontban 4 fő szakembert nevesítenek, míg a B. pontban a toborzásra 1 főt, további feladatokra pedig nem nevesítenek szakembert. Kérjük az ellentmondás feloldását.

7. Az "Egyéb költségek" c. pontban több esetben sem kerültek meghatározásra költségek, így ajánlatkérő az ajánlati ár megalapozottságáról és objektív voltáról nem tud meggyőződni.

Kérjük szíves magyarázatukat ezekre...”

17. A nyertes ajánlattevő válasza a jogorvoslati kérelem szempontjából az alábbi releváns információkat tartalmazta:

”””

1. Élők munkaadója (Tréneri Edzőtábor Egyesület)

T. Ajánlatkérő által hivatkozott felmérés eredménye nem bír semmiféle relevanciával, pláne nem kötelezi ajánlattevőt semmilyen formában: egy civil szervezet által készített, önbevalláson, adott esetben akár vágyálmokon alapuló módszertan alapján "megállapított" napidíj nem képezhet sem hivatkozási, sem összehasonlítási alapot.

Ajánlattevő a felnőttképzés jelenlegi jogszabályi kereteinek kialakítása (2003) óta, vagyis 18 éve folyamatosan jelen van a piacon; a munkadíjak megállapítása ezen majd két évtizedes szakmai tapasztalatainkra, továbbá a meglévő munkatársi gárdánk munkaszerződéseiben foglalt bérekre, illetve a teljesítésbe bevonni kívánt további szakemberekkel lefolytatott előzetes egyeztetéseinkre támaszkodva történt. Egyébként is ez egy olyan kérdés, amely a szerződéses szabadság körébe tartozik: a felek a Polgári Törvénykönyv és a Munka Törvénykönyve vonatkozó előírásaira figyelemmel a közös megegyezés elvét alkalmazva

bármilyen kompromisszumos megoldásban megállapodhatnak akár a munka díjazása terén is; ezt megkérdőjelezni, felül bírálni senkinek, még az államnak sincs joga.

Fentiekre tekintettel egyértelműen megállapítható, hogy indokolási kötelezettségünknek megfelelően eleget tettünk, a kérdéskörhöz kapcsolódó további kiegészítés nem szükséges.

2.: Élőmunka munkadíja (Központi Statisztikai Hivatal)

T. Ajánlatkérő által hivatkozott bruttó átlagkereset csupán iránymutatásként szolgálhat, az szintén nem kötelezi a piaci szereplőket semmire; a felnőttképzés területén nem létezik állami szinten előírt kötelező legkisebb ágazati munkabér vagy kötelezően alkalmazandó munkadíj, de még csak ajánlott sem (lásd közjegyzők, ügyvédek, igazságügyi szakértők, könyvvizsgálók, stb.), az érintett cégeket kizárólag a garantált bérminimum (bruttó 219.000 Ft) összege köti

Ajánlattevő a felnőttképzés jelenlegi jogszabályi kereteinek kialakítása (2003) óta, vagyis 18 éve folyamatosan jelen van a piacon; a munkadíjak megállapítása ezen majd két évtizedes szakmai tapasztalatainkra, továbbá a meglévő munkatársi gárdánk munkaszerződéseiben foglalt bérekre, illetve a teljesítésbe bevonni kívánt további szakemberekkel lefolytatott előzetes egyeztetéseinkre támaszkodva történt. Egyébként is ez egy olyan kérdés, amely a szerződéses szabadság körébe tartozik: a felek a Polgári Törvénykönyv és a Munka Törvénykönyve vonatkozó előírásaira figyelemmel a közös megegyezés elvét alkalmazva bármilyen kompromisszumos megoldásban megállapodhatnak akár a munka díjazása terén is; ezt megkérdőjelezni, felülbírálni senkinek, még az államnak sincs joga. (Csak zárójelben jegyzem meg, hogy a jelen eljárást ajánlattevői oldalról teljes körűen menedzselő, 29 éves munkaviszonnyal és felsőfokú egyetemi végzettséggel [jogi diploma], doktori címmel rendelkező közbeszerzési és jogi referens munkakört betöltő munkavállalónk havi munkabére bruttó 260.000 Ft; azaz egy teljes hónap alatt keres annyit, mint egy tréner két munkanap alatt az Önök állítása szerint ...)...

„7. Egyéb költségek

T. Ajánlatkérő meglátása szerint az „Egyéb költségek” pontban „több esetben” sem kerültek költségek meghatározásra. Tekintettel arra, hogy az árindokolásban 23 tétel (különböző képzés / tréning / projekt) szerepelt, ebből az általános megfogalmazásból nem derül ki, hogy konkrétan melyik tételről van szó; ajánlattevő nincs abban a helyzetben, hogy az ajánlatkérői elvárásokat egyértelműen beazonosíthassa.

Amennyiben ajánlattevő jól értelmezi, jelen felvetés „Az egyéni kompetenciák felmérése”, az „Egyéni fejlesztési tervek elkészítése”, illetve az „Innovatív programok tematikájának kidolgozása” elnevezésű projektelemekhez kapcsolódik.

A.-B. Az egyéni kompetenciák felmérése, Egyéni fejlesztési tervek elkészítése

A feladatoknak a képzések szakmai leírása „Leírás/tartalom” mezőjében meghatározottak szerinti elvégzéséhez tananyag vagy bármilyen egyéb, a 3., pontban szereplő dokumentum átadása nem szükséges; az emelt óradíj (4.000 Ft helyett 5.000 Ft) pedig tartalmazza a felmérésekhez, interjúkhoz tesztekhez felhasználásra kerülő anyagok előállításának költségeit. Ebből következően az „Egyéb, költségek” a. és b. pontjai nem tartalmazzak adatokat.

C. Innovatív programok tematikájának kidolgozása

A feladatoknak a képzések szakmai leírása „Leírás/tartalom” mezőjében meghatározottak szerinti elvégzéséhez sem tananyag vagy bármilyen egyéb, a 3. pontban szereplő dokumentum átadása, sem helyszíni kiszállás / megjelenés nem szükséges; az emelt óradíj (4.000 Ft helyett 5.000 Ft) pedig tartalmazza az elkészült anyagok (output) előállításának költségeit. Ebből következően az „Egyéb költségek” a., b. és c. pontjai nem tartalmaznak adatokat...”

18. Az ajánlatkérő, 2021. szeptember 30-án, az aránytalanul alacsony árral összefüggésben, a Kbt. 72.§ (3) bekezdése alapján kérte fel a nyertes ajánlattevőt, hogy a jelen kérelem mellékletét képező táblázat – amely az ajánlattételi dokumentáció részét képező szakmai leíráson alapul – kitöltésével áringdoloklás keretében adjanak úgymond részletes költségkimutatást, amely már tartalmazza az egyes képzésekhez tartozó különböző költségeiket és a költségeket alátámasztó indoklást is. Ezáltal ajánlatkérő meg tudja vizsgálni, hogy az egyes képzések esetében Önök pontosan milyen jellegű és mértékű költségekkel kalkuláltak.

A táblázat kitöltésével kapcsolatban felhívjuk a szíves figyelmüket, hogy a táblázatban minden egyes képzésnél az „Összesen” sorba beírandó költségösszegnek természetesen meg kell egyeznie a korábban a szakmai ajánlatukban ugyanazon képzés esetében megadott költséggel.

19. A táblázat alapján az alábbi tételeket kellett bemutatni.

A képzések, tréningek, workshopok esetében:

	Egységár (Ft)	Összesen (Ft)
Felnőttképzési szakértő díja		
Szintfelmérés		
Dokumentációs költségek: jelenléti ívek, felnőttképzési szerződések, oklevelek, stb.		
Képzői, oktatói díjazás		
Képzésszervezés és menedzsment költségek		
Szállás költségek		
Utazási költségek		
Tartalék		
Nyereség		
Összesen		

„Részletes indoklás: Itt kérjük a számítás részletes és tételes bemutatását!”

A kapcsolódó szolgáltatások esetében.

Az egyéni kompetenciák felmérése

	Egységár (Ft)	Összesen (Ft)
Kompetencia felmérése szakértői díj 300 fő		
Dokumentációs költségek		
Online felület létrehozása		
Online felület működtetése		
Szervezés és menedzsment költségek		
Szállás költségek		
Utazási költségek		
Tartalék		
Nyereség		
Összesen		

Az egyéni fejlesztési tervek elkészítése

	Egységár (Ft)	Összesen (Ft)
Toborzás költsége		
Egyéni teszt költsége		
Szakértői díj		
Egyéni fejlesztési tervek elkészítése		
Dokumentációs költségek		
Szervezés és menedzsment költségek		
Szállás költségek		
Utazási költségek		
Tartalék		
Nyereség		
Összesen		0

Innovatív programok tematikájának kidolgozása

	Egységár (Ft)	Összesen (Ft)
Interjúk készítésének költsége szakértői díj		-
Kutatás költsége szakértői díj		-

Igényfelmérés szakértői díj	költsége		
Összesen			0

„Részletes indoklás: Itt kérjük a számítás részletes és tételes bemutatását!”

20. A nyertes ajánlattevő az Excel tábla kitöltésével megadta az árindoklását.

21. Az eljárás eredményéről szóló összegezést 2021. december 20-án készítette el az ajánlatkérő, melyet 2021. december 21-én küldött meg az ajánlattevőknek.

Az összegezés értelmében az eljárás eredményes volt.

22. A kérelmező 2021. december 23-án benyújtotta iratbetekintési kérelmét, melyre 2021. december 28-án került sor.

A kérelmező kezdeményezte ajánlatkérőnél, hogy betekinthesse az összegezésben nyertes ajánlattevőként megjelölt nyertes ajánlattevő által az eljárás során benyújtott alábbi dokumentumokba.

- az értékelés során megajánlott többletreferenciák, amelyeket a nyertes ajánlattevő a felhívás II.2.5) pont szerinti minőségi értékelési szempontok körében nyújtott be,
- az értékelés során megajánlott szakember önéletrajza, mely szakembert a nyertes ajánlattevő a felhívás II.2.5) pont szerinti minőségi értékelési szempontok körében tett többlettapasztalatra vonatkozó vállalás alátámasztásaként mutatott be,
- a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti alkalmasságot igazoló dokumentumok, így a bemutatott referenciá(k), valamint a bemutatott szakember végzettségét igazoló dokumentuma és szakmai önéletrajza,
- továbbá a fenti dokumentumok tartalmát érintő, az ajánlattevő által adott hiánypótlás, felvilágosítás,
- a Kbt. 72. § alapján benyújtott árindoklás és kiegészítő árindoklások.

23. A kérelmező 2021. december 30-án előzetes vitarendezést kezdeményezett, mely többek között tartalmazta a jogorvoslati kérelemben megjelölt jogsértéseket.

24. Az ajánlatkérő 2022. január 4-én a Kbt. 80. § (4) bekezdése, illetve 72.§ (3) bekezdése alapján az aránytalanul alacsony árra vonatkozó további kiegészítő indoklás tételre szólította fel a nyertes ajánlattevőt, amely a jogorvoslati eljárás szempontjából az alábbi releváns részeket tartalmazta.

„...“

Anyag jellegű kiadások munkabérek költség keretében való elszámolása

Önök „Az egyéni kompetenciák felmérése”, „Egyéni fejlesztési tervek elkészítése” és „Innovatív programok tematikájának kidolgozása” elnevezésű feladatok vonatkozásában a kiegészítő árindoklásukban akként nyilatkoztak, hogy a 4.000,- Ft helyett 5.000,- Ft emelt óradíj tartalmazza a felmérésekhez, tesztekhez, interjúkhoz felhasználásra kerülő anyagok előállításának költségét, illetőleg az elkészült anyagok (output) előállításának költségét.

Az Önök által hivatkozott emelt óradíj alatt az élőmunka-ráfordítás költségeként feltüntetett 5.000,- Ft/óra díjazás értendő kizárólag. Az árindoklásukban megadott adatok szerint Önök a hivatkozott feladatok mindegyikét munkaviszony keretében foglalkoztatott szakembereik útján kívánják ellátni.

Önök tehát a munkaviszony keretében foglalkoztatott szakembereik munkabérének terhére kívánnak elszámolni olyan kiadásokat, melyek bizonyos anyagok (felmérésekhez, tesztekhez,

interjúkhoz felhasználásra kerülő anyagok és output anyagok) előállításának keretében merülnek fel.

Álláspontunk szerint e magyarázat nem tekinthető objektívnek és nem felel meg a gazdasági észszerűség követelményének sem....”

””

Általános költségek bemutatásának hiánya

Önök a korábbi árindokolásaikban egyáltalán nem tértek ki olyan általános költségekre, melyek a tárgyi közbeszerzéshez közvetlenül nem, vagy csak részben kapcsolódnak ugyan, de az Önök gazdálkodási tevékenysége során szükségszerűen felmerülnek. Ilyen költségek az alábbiak:

- iroda bérleti díja,
- irodahasználat közüzemi költségei,
- adott esetben biztosítások, kamarai tagdíjak költsége,
- könyvelő, könyvvizsgáló díja,
- a nyertes ajánlattevő tulajdonában lévő eszközök értékcsökkenésének költsége,
- helyi iparüzési adó mértéke.

A fentiek közül a helyi iparüzési adó a jelen eljárás eredményeként megkötendő szerződés teljesítése során kétséget kizáróan megfizetésre kerülő költség, az adó alapja a nettó árbevétel, melyet a jelen eljárás eredményeként kötetendő szerződésből származó ellenszolgáltatás is növel. Álláspontunk szerint az árindokolás akkor fogadható el és akkor egyeztethető össze a gazdasági észszerűséggel, ha ezen általános költségek legalább egy részét (illetőleg a helyi iparüzési adónak a jelen szerződésre eső összegét teljes egészében) Önök a jelen eljárás eredményeként megkötendő szerződésből származó ellenszolgáltatás terhére számolják el...”

25. A nyertes ajánlattevő válaszában az alábbi információkat közölte:

„Anyag jellegű kiadások munkabéreköltség keretében való elszámolása.

A kérelmező meglátása szerint a nyertes ajánlattevő az alábbi részfeladatok vonatkozásában munkabér költségelem terhére kíván elszámolni anyag jellegű ráfordításokat: „Az egyéni kompetenciák felmérése”, „Egyéni fejlesztési tervek elkészítése”, illetve „Innovatív programok tematikájának kidolgozása”.

A kérelmező hibásan értelmezi nyertes ajánlattevő által ezzel kapcsolatban az emelt óradíj (4.000 Ft helyett 5.000 Ft) alkalmazására vonatkozóan megfogalmazottakat: a magasabb összeget nem az indokolja, hogy banni olyan elemet is magában foglalna, amely nem munkabérnek minősül; hanem az a körülmény, hogy ezen tevékenységek (szemben a „frontvonalban” zajló képzésekkel / tréningekkel / workshopokkal) irodai háttérmunkát (ún. back office) is igényelnek, amelyhez más típusú felkészültségre, magasabban kvalifikált munkavállalókra van szükség (nem mindegy, hogy a „semmitől” kell létrehozni különböző outputokat, méréseket kell végezni, megállapításokat/javaslatokat kell tenni, vagy már meglévő, korábban fejlesztett tematikák, tananyagok alapján kell oktatni). Egészen egyszerűen fogalmazva ezen feladatok elvégzése többre kerül, a szakembereket jobban meg kell fizetni. Dokumentációs költség (amely valóban anyag jellegű ráfordítást jelentene) egyáltalán nem merül fel, hiszen - miután T. Ajánlatkérő sehol nem írta elő, hogy ezen dokumentumokat kizárólag papír alapon kinyomtatva várná / fogadná el - a kérelmező által hiányolt „bizonyos anyagok” átadása, illetve rendelkezésre bocsátása elektronikus úton történik.

Általános költségek bemutatásának hiánya.

A kérelmező meglátása szerint a nyertes ajánlattevő korábbi árándokolásai nem tartalmazták az olyan, ún. egyéb általános költségek (különösen a helyi iparüzési adó) bemutatását, amelyek a tárgyi beszerzéshez közvetlenül nem, vagy csak részben kapcsolódnak.

Az észrevétellel kapcsolatban a következőket kívánom előadni:

a.) Nem létezik olyan kötelező érvényű állami iránymutatás, tájékoztatás, jogértelmezés, amely egyértelműen tisztázná, hogy a közbeszerzési eljárások során az ajánlatkérőknek milyen költségelemeket kell figyelembe venniük és értékelniük az árándokolás kérés során, így aztán, ahány ajánlatkérő, annyiféle gyakorlat alakult ki, ki így érti, ki úgy, ki ezt kéri, ki azt.

b.) Ennek ellenére abban teljesen egységes a joggyakorlat (mind az ajánlatkérők, mind a felügyeleti szervek és jogorvoslati hatóságok részéről), hogy csak olyan költségeket lehet "számon kérni" az ajánlattevőkön, amelyek közvetlenül, kifejezetten és teljes egészében a tárgyi közbeszerzéshez kapcsolódnak, anélkül fel sem merülnének. Márpedig ez a kérelmező által felsorolt tételek egyikének esetében sem állja meg a helyét az alábbiak miatt.

A feladat teljesítéséhez nem szükséges irodát bérelnünk.

A saját tulajdonú irodák használatához kapcsolódó közüzemi költségek nagysága semmilyen mértékben és formában nem függ a tárgyi közbeszerzéstől: így is, úgy is fizetnünk kell, ezzel együtt és enélkül is ugyanakkora összegekről beszélünk, emiatt sem több, sem kevesebb nem lesz. Azért nem fognak magasabb összegű áramszámlát vagy éppen vízdíjat megállapítani a szolgáltatók, mert elnyertük a tárgyi feladat megvalósításának lehetőségét, azoknak semmi köze az árbevétel alakulásához.

A biztosítások, kamarai tagdíjak nagysága semmilyen mértékben és formában nem függ a tárgyi közbeszerzéstől: így is, úgy is fizetnünk kell, ezzel együtt és enélkül is ugyanakkora (éves szinten fix) összegekről beszélünk, emiatt sem több, sem kevesebb nem lesz: azért nem fognak magasabb összegű díjakat megállapítani a biztosítók vagy az iparkamara, mert elnyertük a tárgyi feladat megvalósításának lehetőségét, azoknak semmi köze az árbevétel alakulásához.

A könyvelőink munkabére semmilyen mértékben és formában nem függ a tárgyi közbeszerzéstől: így is, úgy is fizetnünk kell, ezzel együtt és enélkül is ugyanakkora (havi fix) összegekről beszélünk, emiatt sem több, sem kevesebb nem lesz, azoknak semmi köze az árbevétel alakulásához. A könyvvizsgálónk díjazása semmilyen mértékben és formában nem függ a tárgyi közbeszerzéstől: így is, úgyis fizetnünk kell, ezzel együtt és enélkül is ugyanakkora (éves szinten fix) összegről beszélünk, emiatt sem több, sem kevesebb nem lesz: azért nem fog díjat emelni, mert elnyertük a tárgyi feladat megvalósításának lehetőségét, annak semmi köze az árbevétel alakulásához.

A nyertes ajánlattevő tulajdonában lévő eszközök értékcsökkenésének költsége semmilyen mértékben és formában nem függ a tárgyi közbeszerzéstől: így is, úgy is felmerül, ezzel együtt és enélkül is ugyanakkora (százalékos formában meghatározható) tételről beszélünk, emiatt sem több, sem kevesebb nem lesz, a jogszabályban meghatározott kulcs nem függ az árbevétel alakulásától.

A helyi iparüzési adót nem azért kellene megfizetni, mert elnyertük a tárgyi feladat megvalósításának lehetőségét, annak semmi köze ezen körülményhez, hanem önmagában a

vállalkozás fennállásának ténye miatt, hiszen adott esetben (részletesen kifejtve a d. pontban) a jogszerű működés egyik alapfeltétele a sok közül.

d.) Bizonyára a kérelmező és T. ajánlatkérő számára is ismert, miszerint a helyi iparüzési adó kivetését és mértékének megállapítását (természetesen a törvényben meghatározott maximális kulcsig bezárólag) az Országgyűlés a helyi önkormányzatok mérlegelésére bízta és hatáskörük be utalta, ebből pedig az következik, hogy számtalan olyan település található Magyarországon, amely különböző megfontolások miatt nem élt a lehetőséggel, vagyis az adott városban / községben székhellyel, telephellyel, fiókteleppel rendelkező vállalkozásoknak a megye területén végzett tevékenységükből származó árbevételük után nem kell helyi iparüzési adót fizetniük. Innentől pedig a kifogás alaptalanná, a kérdés irrelevánssá válik, a továbbiakban nincs miről beszélni.

Mindezekre figyelemmel Kérelmező felvetése nem helytálló, azt a T. ajánlatkérőnek el kell utasítania.

Feltéve, de nem megengedve, hogy mindkét esetben keletkeznének a kalkulációban korábban figyelembe nem vett többletköltségek, ezek nagyságrendje elenyésző a korábban tételesen kimutatott nyereséghez (26.378.987 Ft) viszonyítva, vagyis érdemben nem befolyásolná a projekt biztonságos, a gazdasági észszerűséggel összeegyeztethető módon történő megvalósítását. Arról nem is beszélve, hogy a munkabér közterhei időközben csökkentek, hiszen a kisvállalati adó (KIVA) kulcsa 2022. január 1-től 11 %-ról 10 %-ra változott, azaz más rovaton pedig megtakarítás (többlet nyereség) keletkezik; a két elem akár "ki is üthetné egymást". És még egy adalék: tekintve, hogy két évnél is hosszabb projektről beszélünk, ezért a folyton változó és előre nem tervezhető külső környezeti tényezők (jogsabályok, adók és járulékok, üzemanyag norma, stb.) okán teljesen egzakt, számon kérhető, fillérre pontos költségvetés kizárólag az összes feladat teljesítése után, a ténylegesen felmerült, konkrétan az adott tevékenység elvégzésének időpontjában hatályos költségek összesítése útján készíthető....”

26. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet 2022. január 10-én kelt válaszával elutasította.

A válasz releváns elemei:

„Munkabér elemeinek részletezése.

A nyertes ajánlattevő az élőköltség ráfordítás költségigénye kapcsán valamennyi tevékenység vonatkozásában kizárólag óradíjat tüntetett fel. Az ajánlatkérő az árándokolás kérés keretében az összmunkabér költségre kérdezett rá, így nyertes ajánlattevő helyesen a tevékenység óraszámát szorozta a munkavállalónak kifizetett óradíjjal. A nyertes ajánlattevő így tudta bemutatni az összköltségen belüli munkaerő költség ráfordítást. A nyertes ajánlattevő kizárólag saját maga által foglalkoztatott munkaerőt – azaz saját alkalmazottat - mutatott be, árándokolása alapján a részéről megbízási jogviszonyban nem kerül szakember bevonásra. A nyertes ajánlattevő munkadíjként kizárólag munkadíjat tüntetett fel ajánlatában és árándoklásában. Ez alapján a kérelmező észrevétele téves, nem helytálló.

Anyag jellegű kiadások munkabéreköltség keretében való elszámolása.

A kérelem 3. pontjában foglaltak alapján ajánlatkérő 2022. január 4-én további kiegészítő árándokolás tételre hívta fel a nyertes ajánlattevőt, akinek árándokolását az ajánlatkérő megalapozottnak tartotta és elfogadta. Az árándokolás idevonatkozó részét annak 2. pontja

tartalmazza. Ez alapján a kérelmező észrevétele téves, nem helytálló. Az árindoklás jelen ajánlatkérői válasz mellékletét képezi.

Általános költségek bemutatásának hiánya

A kérelem 4. pontjában foglaltak alapján ajánlatkérő 2022. január 04-én további kiegészítő árindoklás tételre hívta fel a nyertes ajánlattevőt, akinek árindoklását az ajánlatkérő megalapozottnak tartotta és elfogadta. Az árindoklás idevonatkozó részét annak 3. pontja tartalmazza. Ez alapján a kérelmező észrevétele téves, nem helytálló.

Az árindoklás jelen ajánlatkérői válasz mellékletét képezi.

Alvállalkozói költségek bemutatásának hiánya

Nyertes ajánlattevő sem az ajánlatában, sem az árindokolásaiban nem tüntetett fel alvállalkozót. Az árindokolások alapján minden szerződéses tevékenységet egyértelműen a saját alkalmazottjaival kíván megvalósítani. Ez alapján a kérelmező észrevétele téves, nem helytálló.”

A jogorvoslati kérelem és észrevételek

27. A kérelmező kérelmét 2022. január 19-én terjesztette elő, amit 2022. január 21-én hiánypótolt.

A hiánypótolt kérelmében összesen 10 kérelmi elemet fogalmazott meg az alábbiak szerint.

28. A kérelmező előadta, hogy valamennyi kérelmi elem tekintetében a vélt jogsértő esemény megtörténte az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezés megküldésének napja, azaz 2021. december 21-e.

29. A kérelmező a vélt jogsértésről való tudomásszerzés idejét valamennyi kérelmi elem esetében az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz megküldésének napjában, azaz 2022. január 10-ében határozta meg.

30. A kérelmező előzményként rögzítette, hogy az ajánlatkérő 2021. április 13. napján árindoklás iránti kéréssel fordult többek között a nyertes ajánlattevőhöz is. A nyertes ajánlattevő által benyújtott árindoklás (1. árindoklás) kapcsán az ajánlatkérő 2021. április 29-én további kiegészítő árindoklás benyújtását kérte a nyertes ajánlattevőtől (2. árindoklás). Ezt követően az ajánlatkérő 2021. szeptember 30-án újabb kiegészítő árindoklás iránti kéréssel élt a nyertes ajánlattevő felé (3. árindoklás).

31. Az ajánlatkérő 2021. december 21-én kiküldte az ajánlatok elbírálásáról készített összegezést, melyben az egyéb érdekelt került nyertes ajánlattevőként megjelölésre.

32. A kérelmező rögzítette, hogy 2021. december 28-án iratbetekintésen vett részt az ajánlatkérőnél, melynek keretében megtekintette egyebek mellett a nyertes ajánlattevő árindoklásait is.

33. Ezt követően 2021. december 30-án előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, mely alapján az ajánlatkérő 2022. január 4-én további árindoklást kért a nyertes ajánlattevőtől. A nyertes ajánlattevő által nyújtott további árindoklás (4. árindoklás) alapján az ajánlatkérő a 2022. január 10-én megküldött válaszával az előzetes vitarendezési kérelmet teljes egészében elutasította és az ajánlatok elbírálásáról készített összegezést nem módosította.

34. A kérelmező által előterjesztett kérelemben a kérelem 1-9. kérelmi elemeiben a nyertes ajánlat érvénytelenné nyilvánításának jogsértő elmulasztását állította, a következők szerint.

Az első kérelmi elemben a kérelmező rögzítette, hogy jogsértőnek tartja, hogy a nyertes ajánlattevő az anyagi jellegű kiadások egy részét munkabérnek számolta el.

A fentiekkel kapcsolatban a kérelmező rámutatott, hogy a nyertes ajánlattevő „Az egyéni kompetenciák felmérése” „Egyéni fejlesztési tervek elkészítése” „Innovatív programok tematikájának kidolgozása” elnevezésű feladatok vonatkozásában a kiegészítő

árindokolásában (2. árindokolás) azt közölte, hogy a 4.000.-Ft helyett 5.000.-Ft emelt óradíj tartalmazza a felmérésekhez, tesztekhez, interjúkhoz felhasználásra kerülő anyagok előállításának költségét, illetőleg az elkészült anyagok (output) előállításának költségét. A nyertes ajánlattevő által hivatkozott emelt óradíj alatt az élömunka-ráfordítás költségeként feltüntetett 5.000.- Ft/óra díjazás érthető kizárólag. A hivatkozott feladatok mindegyikét a nyertes ajánlattevő munkaviszony keretében foglalkoztatott szakemberei útján kívánja ellátni az 1. árindokolásban megadott adatok szerint. A nyertes ajánlattevő tehát a munkaviszony keretében foglalkoztatott szakemberei munkabérének terhére kíván elszámolni olyan kiadásokat, melyek bizonyos anyagok (felmérésekhez, tesztekhez, interjúkhoz felhasználásra kerülő anyagok és output anyagok) előállításának keretében merülnek fel.

A 2-8. kérelmi elemekben a kérelmező rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő az árindokolásaiban egyáltalán nem tért ki olyan általános költségekre, melyek a jelen projekthez közvetlenül nem, vagy csak részben kapcsolódnak ugyan, de a nyertes ajánlattevő vállalkozás gazdálkodási tevékenysége során szükségszerűen felmerülnek. Ezeket a következők szerint jelölte meg.

A 2. kérelmi elem tekintetében a nyertes ajánlattevő az irodahasználatának közüzemi költségeit nem mutatta be az általános költségek.

A 3. kérelmi elem tekintetében a nyertes ajánlattevő a szükséges biztosítási díjak összegét nem mutatta be az általános költségek.

A 4. kérelmi elem tekintetében a nyertes ajánlattevő a kamarai tagdíjakkal kapcsolatos költségeket nem mutatta be az általános költségek.

Az 5. kérelmi elem tekintetében a nyertes ajánlattevő a könyvvizsgálójának díját nem mutatta be az általános költségek.

A 6. kérelmi elem tekintetében a nyertes ajánlattevő a könyvelő díját nem mutatta be az általános költségek.

A 7. kérelmi elem tekintetében a nyertes ajánlattevő tulajdonában álló eszközök értékcsökkenéseinek költségét nem mutatta be az általános költségek.

A 8. kérelmi elem tekintetében a nyertes ajánlattevő a helyi iparűzési adó mértékét nem mutatta be az általános költségek.

35. A kérelmező a 8. kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy a helyi iparűzési adó a jelen eljárás eredményeként megkötendő szerződés teljesítése során kétséget kizáróan megfizetésre kerülő költség, az adó alapja a nettó árbevétel, melyet a jelen eljárás eredményeként kötetendő szerződésből származó ellenszolgáltatás is növel.

36. A kérelmező rámutatott, hogy az árindokolás akkor fogadható el és akkor egyeztethető össze a gazdasági észszerűséggel, ha ezen általános költségek legalább egy részét (illetőleg a helyi iparűzési adónak a jelen szerződésre eső összegét teljes egészében) a nyertes ajánlattevő a jelen eljárás eredményeként megkötendő szerződésből származó ellenszolgáltatás terhére számolja el.

37. A kérelmező rögzítette, hogy az ajánlatkérő a fentiek kapcsán kiegészítő árindokolást kért a nyertes ajánlattevőtől az előzetes vitarendezési eljárásra tekintettel. A nyertes ajánlattevő a jogorvoslati kérelem tekintetében releváns valamennyi költségelem vonatkozásában közölte, hogy azokat így is, úgy is fizetik, mert a jelen közbeszerzési eljárásban való nyertességtől függetlenül felmerülő fix költségek.

38. A kérelmező rámutatott, hogy az ajánlatkérő 2022. január 4-én megküldött kiegészítő árindokolás iránti kérése kifejezetten arra irányult, hogy a nyertes ajánlattevő arra vonatkozó indokolást nyújtson be, miért nem kalkulálta ezen általános költségek legalább egy részét a jelen közbeszerzési eljárás alapján teljesítendő szerződés vonatkozásában. A nyertes ajánlattevő azonban ezen egyértelmű ajánlatkérői kérdésre választ egyáltalán nem adott, kizárólag arra vonatkozóan nyilatkozott valamennyi felmerülő költségelem vonatkozásában, hogy azok a jelen közbeszerzési eljárásban való nyertességtől függetlenül felmerülnek, azok

mértéke többnyire fixnek tekinthető. Az ajánlatkérő azonban ezt nem is vitatta, kiegészítő árándokolás iránti kérésében is kifejezetten akként fogalmazott, hogy ezen általános költségek nem, vagy csak részben kapcsolódnak közvetlenül a tárgyi közbeszerzéshez, viszont a nyertes ajánlattevő üzletszerű gazdasági tevékenysége során szükségszerűen felmerülnek. A nyertes ajánlattevő tehát arra a kifejezett ajánlatkérői kérésre, miszerint ezen általános költségekkel miért nem kalkulált az árándokolásában, semmilyen érdemi választ nem adott. A nyertes ajánlattevő mindösszesen az ajánlatkérő árándokolás iránti kérésének megalapozottságát vitatva annyit nyilatkozott, hogy „csak olyan költségeket lehet számon kérni az ajánlattevőkön, amelyek közvetlenül, kifejezetten és teljes egészében a tárgyi közbeszerzéshez kapcsolódnak, anélkül fel sem merülnének”.

39. A kérelmező álláspontja szerint egyrészt miután a nyertes ajánlattevő az ajánlatkérő e tárgyú árándokolás kérését sem előzetes vitarendezési kérelemmel, sem jogorvoslati kérelemmel nem támadta, így annak megválaszolására köteles lett volna, másrészt a nyertes ajánlattevői kijelentést érdemben is cáfolta. A Kbt. 72. § (3) bekezdése értelmében az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az idézett ajánlattevői kötelezettség az ajánlati ár megalapozottságának körében felmerülő valamennyi tény/körülmény/adat/kalkuláció bemutatására vonatkozik. Az ajánlati ár megalapozottságának alátámasztása során az ajánlattevők lényegét tekintve egy költségkalkulációt készítenek, melyet a Kbt. árándokolásnak nevez. Az ajánlati ár megalapozottságának vizsgálata és igazolása során az egyes költségek objektív alapú bemutatása történik. Az ajánlattevő vállalkozás tevékenysége során felmerülnek közvetlen és közvetett költségek. Közvetlen költség mindaz a költség, amelynél meghatározható, hogy a vállalkozás által előállított melyik termékhez vagy szolgáltatáshoz és milyen mértékben kapcsolódik. Ilyen lehet például az alapanyagok beszerzési költsége. Közvetett költség ennek megfelelően minden olyan költség, amely nem áll közvetlen összefüggésben egyetlen, a vállalkozás által gyártott termékkel vagy szolgáltatással sem. Ilyenek például a vállalkozás irodabérleti költsége, iroda/raktárhelyiség közüzemi költségei. Miután az ajánlati árat a közvetlen költségeken túl a közvetett költségek is befolyásolják, hiszen a vállalkozás üzletszerű gazdasági tevékenysége során nyereséget csökkentő tényezőként jelentkeznek, így gazdaságilag teljesen észszerű, elvárható és logikus követelmény az ajánlatkérő részéről, hogy a nyertes ajánlattevő e költségek bemutatására is térjen ki, azt igazolva, hogy legalább bizonyos mértékben figyelembe vette e költségeket is az ajánlati árának meghatározása során.

40. A kérelmező által előterjesztett kérelem 9. kérelmi eleme a nyertes ajánlattevő által az alvállalkozói költségek bemutatásának hiányát állítja, amellyel kapcsolatban a kérelmező rögzítette, hogy az ajánlatkérő a 2021. április 13-án megküldött árándokolás kérésében kifejezetten felhívta a nyertes ajánlattevőt annak bemutatására, milyen mértékű alvállalkozói költséggel számolt a teljesítés során. Az árándokolásban a nyertes ajánlattevő egyáltalán nem válaszolt ajánlatkérő alvállalkozói költségek bemutatására irányuló felhívására, ilyen jellegű kalkulációt a benyújtott árándokolás nem tartalmaz.

41. A kérelmező rámutatott, hogy az ajánlat érvényessége az árándokolás benyújtása esetében kizárólag akkor állapítható meg, ha az ajánlattevő az ajánlatkérő által felvetett valamennyi kérdésre választ ad, a kért valamennyi költségelemet teljes körűen bemutatja, és ezáltal eloszlatja ajánlatkérő kétségeit a szerződés adott áron való teljesíthetősége vonatkozásában. A nyertes ajánlattevő az alvállalkozói költségek vonatkozásában egyáltalán semmilyen adatot nem közölt, illetőleg kalkulációt nem nyújtott be. Az ajánlatkérő a kérelmező fentiekre vonatkozó előzetes vitarendezési kérelmét arra hivatkozással utasította el, hogy a nyertes ajánlattevő sem az ajánlatában, sem az árándokolásaiban nem tüntetett fel alvállalkozót. Az árándokolások alapján minden szerződéses tevékenységet egyértelműen a saját

alkalmazottaival kíván megvalósítani.

42. A kérelmező rögzítette, hogy az ajánlatkérő fenti érvelése iratellenes. Az ajánlatkérő a tényállás téves megállapításából szükségszerűen hibás jogkövetkeztetést vont le, mely így nem dönti meg a kérelmező jogi álláspontjának helyességét. Álláspontja szerint a megbízási jogviszony keretében való foglalkoztatás alvállalkozói minőséget alapoz meg, figyelemmel a Kbt. 3. § 2. pontjában foglalt definícióra. Erre tekintettel a nyertes ajánlattevőnek kötelezettsége lett volna kifejezetten alvállalkozói költségkalkuláció bemutatása az árindokolás részeként, mivel két személyt is ilyen módon kívánt bevonni.

43. A kérelmező a 10. kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy az ajánlatkérő elmulasztotta további árindokolás kérését a nyertes ajánlattevő által bemutatott munkabér elemek részletezésével kapcsolatban.

44. A kérelmező rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő az első árindokolásában az élőmunka ráfordítás költségigénye kapcsán valamennyi tevékenység vonatkozásában kizárólag óradíjat tüntetett fel (4.000.-Ft, illetőleg 5.000.-Ft, valamint belső alkalmazott esetén 1.785 Ft/óra) mind a munkaviszony keretében, mind pedig a megbízási jogviszony keretében foglalkoztatni kívánt szakember vonatkozásában. Az árindokolásokból egyáltalán nem állapítható meg, hogy a nyertes ajánlattevő mi alapján kalkulálta ki ezt az óradíjat (mi az a számítási metodika alapadatokkal együtt, melyekből ez a végeredmény képződött), figyelemmel arra, hogy a munkaviszonyban foglalkoztatott szakemberek esetében a gazdasági szereplők túlnyomórészt nem órabér, hanem havibér alkalmazásában állapodnak meg és az árindokolás nem tartalmaz utalást az órabér alkalmazására, továbbá sem a havibér mértékét, sem a foglalkoztatás időtartamát (pl: heti 40 óra) nem rögzíti. Nem állapítható meg továbbá, hogy ez az óradíj pontosan mit tartalmaz, milyen jellegű költségek szerepelnek ebben. Az óradíj tartalmának pontos tisztázása elengedhetetlen feltétel az árindokolás gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségének megállapításához.

45. A kérelmező rámutatott, hogy az ajánlatkérő a kérelmező fentiek szerinti előzetes vitarendezési kérelmét arra hivatkozással utasította el, hogy a nyertes ajánlattevő kizárólag saját maga által foglalkoztatott munkaerőt -azaz saját alkalmazottat- mutatott be, árindokolása alapján a részéről megbízási jogviszonyban nem kerül szakember bevonásra. Az ajánlatkérő fenti érvelése iratellenes. Az 1. árindokolásában a „9. Csoportmunkában történő együttműködés kompetencia fejlesztése - Együttműködési kompetencia fejlesztés” tevékenység keretében kifejezetten azt jelölte meg, hogy 2 fő tréner megbízási jogviszony keretében kerül bevonásra a teljesítésbe. Az ajánlatkérő a tényállás téves megállapításából szükségszerűen hibás jogkövetkeztetést vont le, mely így nem dönti meg a kérelmező jogi álláspontjának helyességét.

46. A kérelmező az 1-9. kérelmi elemek tekintetében kérte megállapítani, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 73. § (2) bekezdését és a 69. § (1) (2) bekezdéseit.

47. A kérelmező a 10. kérelmi elem tekintetében kérte megállapítani, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdését.

48. A kérelmező kérte a Döntőbizottságot, hogy a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján a fentiek szerint állapítsa meg a jogsértés megtörténtét és a 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján semmisítse meg az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését.

49. A kérelmező az ajánlatkérő által előterjesztett észrevétellel kapcsolatban tett nyilatkozatában fenntartotta a kérelmében foglaltakat, és korábbi Döntőbizottsági döntésekre hivatkozott.

Az ajánlatkérő észrevételei

50. Az ajánlatkérő észrevételét a kérelmező által előterjesztett kérelem alapján tette meg, figyelmen kívül hagyva a kérelmező hiánypótlásában meghatározott kérelmi elemeket.

51. Az ajánlatkérő az első kérelmi elem A) pontjával kapcsolatban rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő „Az egyéni kompetenciák felmérése, és az „Egyéni fejlesztési tervek elkészítése”, valamint az „Innovatív programok tematikájának kidolgozása” elnevezésű feladatok vonatkozásában a kiegészítő árendokolásában (2. árendokolás) azt közölte, hogy a 4.000.-Ft helyett 5.000.-Ft emelt óradíj tartalmazza a felmérésekhez, tesztekhez, interjúkhoz felhasználásra kerülő anyagok előállításának költségét, illetőleg az elkészült anyagok (output) előállításának költségét.

52. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a magasabb órabér alkalmazásával az ajánlattevő pusztán azt kívánta „ellensúlyozni”, hogy az ajánlatában szereplő óraszám mellett a szakembereknek háttérmunkára, értékelésre is szüksége van, az ajánlattevő tulajdonképpen ezen háttértevékenységek költségét szerepeltette a megemelt óradíjban. Az ajánlatban szereplő „a felmérésekhez, tesztekhez, interjúkhoz felhasználásra kerülő anyagok előállításának költségét, illetőleg az elkészült anyagok (output)” megjelölés nem jelent tehát klasszikus, azaz fizikailag megjelenő anyagra (papír, stb.) vetített anyagköltséget, hiszen ezen dokumentumok digitálisan készülnek és elektronikus úton kerülnek átadásra. Valójában tehát nincs ellentmondás a nyertes ajánlattevő legutóbbi (negyedik) és korábbi (második) árendokolása között.

53. Az ajánlatkérő az 1. kérelmi elem B.) pontjával kapcsolatban rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő érdemben válaszolt a kiegészítő árendokolás kérés jogorvoslattal támadott pontjaira, hiszen pontról pontra a kérésben szereplő összes általános költség esetében kifejtette, hogy miért nem kalkulált az adott költséggel.

54. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a vitatott iparüzési adó – amelynek mértéke egyébiránt a koronavírus járvány okozta veszélyhelyzet ideje alatt felére csökkent – esetében azért is fogadta el a nyertes ajánlattevő indokolását, mivel a nyertes ajánlattevő az ajánlatában olyan jelentős mértékű nyereséggel (26.378.987.-Ft) számolt, amelyhez képest a teljesítés során esetlegesen felmerülő, a nyertes ajánlattevő kalkulációjában korábban nem kimutatott költségek – így az iparüzési adó – mértéke elenyésző, érdemben nincs hatással az ellenszolgáltatás összegére.

55. Az ajánlatkérő az 1. kérelmi elem C.) pontjával és a 2. kérelmi elem A.) pontjával kapcsolatban rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő az ajánlatában, illetve árendokolásaiban következetesen minden esetben a kisvállalati adó egyszerűsített adónemet (KIVA) mutatta be a béreket terhelő adók számításaikor. Tekintve, hogy a KIVA kizárólag a munkavállalók munkabére után fizetendő adókra és hozzájárulásokra értelmezhető, ezért úgy értelmezte, hogy a nyertes ajánlattevő csak saját állományába tartozó vagy a teljesítés során oda felvenni kívánt szakemberekkel fogja ellátni a feladatokat. Valójában tehát nincs ellentmondás a nyertes ajánlattevő ajánlata és árendokolásai között.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

56. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárását 2021. március 10-én indította, így a jogorvoslati eljárásban a Kbt. e napon hatályos anyagi jogi

rendelkezéseit alkalmazta, míg a kérelem előterjesztésére 2022. január 19-én került sor, így eljárásjogi szempontból az e napon hatályos Kbt.-t alkalmazta.

57. A Döntőbizottság a kérelem érdemi vizsgálatát megelőzően a jogorvoslat előterjesztésére nyitva álló határidő megtartottságát vizsgálta.

58. A Kbt. az alábbiak szerint szabályozza a jogorvoslati kérelem előterjesztésével kapcsolatos szabályokat.

43. § (2) Az ajánlatkérő köteles az EKR-ben közzétenni

b) az előzetes vitarendezéssel kapcsolatos 80. § (2) bekezdése szerinti adatokat az előzetes vitarendezési kérelem kézhezvételét követően haladéktalanul.

80. § (1) Előzetes vitarendezés kezdeményezésére jogosult

a) a jogsértő eseményről való tudomásszerzést követő három munkanapon belül az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező, ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az írásbeli összegezés, illetve az ajánlatkérő bármely eljárási cselekménye vagy a közbeszerzési eljárásban keletkezett bármely - a b) pont szerintieken kívüli - dokumentum;

b) bármely érdekelt gazdasági szereplő vagy a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdek-képviselői szervezet (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: kérelmező)

ba) az ajánlattételi, vagy részvételi határidő lejártáig, gyorsított vagy hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban e határidők lejártáig,

bb) a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárást meghirdető előzetes tájékoztatóban a részvételi szándék jelzésére meghatározott határidőig,

ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az eljárást megindító vagy meghirdető felhívás, a felhívással együtt elérhető közbeszerzési dokumentumok vagy azok módosítása.

(2) A kérelmezőnek az ajánlatkérőhöz benyújtott kérelmében (a továbbiakban: előzetes vitarendezési kérelem) meg kell jelölnie az írásbeli összegezés vagy egyéb dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott elemét, továbbá a kérelmező javaslatát, észrevételét, valamint az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket, továbbá az azt alátámasztó dokumentumokra - ha vannak ilyenek - hivatkozni kell.

(3) Az előzetes vitarendezési kérelmet az EKR-ben kell megküldeni az ajánlatkérő részére, aki a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról a vitarendezést kérelmezőt a kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül az EKR-ben tájékoztatja, továbbá az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról, valamint az arra adott válaszáról az eljárás valamennyi - általa ismert - ajánlattevőjét vagy részvételre jelentkezőjét is tájékoztatja.

(4) Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül akkor is jogosult egy alkalommal az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket három munkanapos határidővel hiánypótlás [71. §], felvilágosítás [71. §] vagy indokolás [72. §] benyújtására felhívni, ha az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség, ha az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható. Ebben az esetben az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról a hiánypótlási felhívás, a felvilágosítás vagy indokolás kérésének megküldésével egyidejűleg, míg a kérelemre adott válaszáról a kérelem megérkezésétől számított hét munkanapon belül tájékoztatja a kérelmezőt és az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket.

(5) Ha valamely ajánlattevő az (1) bekezdés szerinti határidőben és a (2) bekezdésnek megfelelően előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatok bontását követően történt eljárási cselekménnyel, keletkezett dokumentummal kapcsolatban, az ajánlatkérő a kérelem benyújtásától a válaszának megküldése napját követő tíznapos időtartam lejártáig akkor sem

kötheti meg a szerződést - ha részajánlat tétele lehetséges volt, a beszerzés érintett részére vonatkozó szerződést -, ha eddig az időpontig a szerződéskötési moratórium egyébként lejárna.

148. § (3) A kérelem – a (4)-(5) bekezdés szerinti eltéréssel – a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.

(7) A (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni

c) a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben szereplő, a megtekintett iratokat érintő jogsértéssel kapcsolatban a 45. § (1) bekezdésében foglalt határidőben jelzett, és annak eredményeként megtett iratbetekintés befejezésének napját;

d) ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és da) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját;

db) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben nem küldte meg, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésére vonatkozó határidő lejártának napját;

(7a) Ha egy adott jogsértés kapcsán a (7) bekezdés c) pontja szerinti iratbetekintést követően a (7) bekezdés d) pontja szerinti előzetes vitarendezés kezdeményezésére is sor került, a tudomásra jutás időpontjának meghatározására a (7) bekezdés d) pontja alkalmazandó.

59. A Kbt. kógens szabályozása meghatározza, hogy a kérelmezők milyen határidővel fordulhatnak jogorvoslatért a Döntőbizottsághoz. A Kbt. szubjektív és objektív határidőkkel határolja be a jogorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló időtartamot, melyek jogvesztő jellegűek.

60. A jogorvoslati határidők jogvesztő jellege azt jelenti, hogy a határidő letelte után az igényérvényesítés lehetősége kizárt. Nem áll fenn jogi lehetőség a határidők nyugvására, meghosszabbodására sem.

61. A Kbt. 148. § (3) bekezdése főszabályként a jogorvoslati kérelem benyújtásának szubjektív határidejeként meghatározza, hogy a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be a jogorvoslati kérelem. Emellett pedig egy objektív, a jogsértés megtörténtétől számított kilencven napos jogorvoslati határidőt is meghatároz.

62. A Kbt. 148. § (7) bekezdésében a jogalkotó egyes közbeszerzési eljárási cselekmények, ajánlatkérői döntések tekintetében kötelezően meghatározta, hogy a Kbt. 148. § (3) bekezdése szerinti tudomásra jutástól számított tizenöt napos, illetve tíz napos határidő számításakor milyen időpontot kell figyelembe venni a tudomásra jutás időpontjaként.

A Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pontjának szabályozása arra az esetre vonatkozik, amikor a kérelmező élt a számára biztosított lehetőséggel, és határidőben előzetes vitarendezést kezdeményezett. Az ehhez fűződő tudomásra jutási időpont kétféle lehet attól függően, hogy az ajánlatkérő az -egyéb intézkedés nélküli- jogsértéssel kapcsolatos álláspontját határidőben megküldte-e, avagy sem. A tudomásszerzés időpontja az első -1-8. kérelmi elemek- esetben

az ajánlatkérő által adott elutasító válasz megküldésének dátuma, míg a második -9-10. kérelmi elemek- esetben az ajánlatkérői válasz megküldésére vonatkozó határidő leteltének napja.

Hangsúlyozandó azonban, hogy ezen speciális, későbbi tudomásszerzési időpont akkor illeti meg a kérelmezőt a szubjektív jogorvoslati határidő számítása szempontjából, amennyiben a jogorvoslati kérelmében az előzetes vitarendezési kérelmében kifogásolt ajánlatkérői magatartással egyező tartalmú jogsértést/jogsértéseket vélelmez.

63. A Döntőbizottság a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy a jogsértő esemény bekövetkezésének napja valamennyi kérelmi elem tekintetében 2021. december 21-e volt -az ajánlatok elbírálásáról szóló összegzés ajánlatkérők részére történő megküldésének ideje, míg a kérelmező a jogsértések tudomására jutásának idejét valamennyi kérelmi elem esetén 2022. január 10-ében határozta meg az előzetes vitarendezési kérelem elutasításáról szóló döntés közlésének ideje.

64. A Döntőbizottság az egyes kérelmi elemeket külön-külön megvizsgálta az előterjesztett előzetes vitarendezési kérelemben foglaltak, az ezzel kapcsolatban tett ajánlatkérői intézkedés, és az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltakra adott válasz alapján.

65. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező 2021. december 28-án iratbetekintésen vett részt, ahol a nyertes ajánlatába tekintett be.

66. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező a Döntőbizottság részére előterjesztett jogorvoslati kérelmében szereplő valamennyi kérelmi elemmel kapcsolatban előterjesztette előzetes vitarendezési kérelmét 2021. december 30-án.

67. A Döntőbizottság rámutat, hogy a kérelmező által előterjesztett előzetes vitarendezési kérelemben szereplő adatok alapján az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevőtől 2022. január 4-én további árandokolást kért a kérelemben szereplő 1-8. kérelmi elemek vonatkozásában, majd ezt követően az előzetes vitarendezési kérelem elutasítását 2022. január 10-én közölte a kérelmezővel.

68. A Döntőbizottság rögzíti, hogy megvizsgálta, hogy az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltak alapján az egyes kérelmi elemekre lebontva tett-e intézkedést, és amennyiben igen, úgy milyen intézkedést tett.

69. A Döntőbizottság a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a kiegészítő árandokolásban a nyertes ajánlattevőtől az 1-8. kérelmi elemekkel kapcsolatban kért indokolást, a 9-10. kérelmi elemekben a kérelmező általi kérdéskörben nem kért a nyertes ajánlattevőtől sem árandokolást, sem kiegészítő tájékoztatást, és nem végzett semmilyen érdemi cselekményt.

70. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérő a kiegészítő árandokolás kérését határidőben küldte meg a nyertes ajánlattevő felé, valamint a kérelmező részére az előzetes vitarendezési kérelem elutasításáról szóló iratát is határidőben teljesítette.

71. A Döntőbizottság rögzíti, hogy jogszabályok alapján a kérelmező értesült arról határidőben, hogy a kiegészítő árandokolást az ajánlatkérő milyen kérdéskörben küldte meg a nyertes ajánlattevő felé, és így észlelnie kellett, hogy az nem tartalmaz kérdéseket a 9-10. kérelmi elemekkel kapcsolatban. Ezt 2022. január 4-én kellett észlelnie, amikor a kiegészítő

árandokolás kérést az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevő részére megküldte és azt az EKR rendszerben rögzítette, aminek a megismeréséhez a kérelmezőnek is jogosultsága volt.

72. A Döntőbizottság rögzíti, hogy mivel nem tartalmazott ezen kiegészítő árandokoláskérés a 9-10. kérelmi elemekkel kapcsolatban kérdést, valamint azt nem is érintette, a jogorvoslat előterjesztésére nyitva álló határidő ezen két kérelmi elem tekintetében 2021. január 4-én nyílt meg, ez volt az az utolsó nap, amikor az ajánlatkérő a Kbt. 80. § (3) bekezdésében meghatározott 3 munkanapos határidőt megtartva jogszerűen válaszolhatott volna a kérelmező által feltett kérdésekre, így a kérelmező jogorvoslat előterjesztésére nyitva álló határideje a 9-10. kérelmi elemek vonatkozásában 2021. január 14-én lejárt, a 2022. január 19-én előterjesztett jogorvoslati kérelem 9-10. kérelmi elemei elkéstek.

73. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a 9-10. kérelmi elem érdemi vizsgálatától eltekintett, mivel azok elkéstek, így az érdemi vizsgálatnak eljárásjogi akadálya van.

74. A Döntőbizottság a fentiek alapján rögzíti, hogy a kérelmező az 1-8. kérelmi elemek vonatkozásában a kérelmét határidőben terjesztette elő, így a továbbiakban azok érdemi vizsgálatát végezte el.

75. A Döntőbizottság a kérelmi elemeket az alábbiak szerint vizsgálta meg, és ebből az alábbi döntéseket hozta meg.

76. A Döntőbizottság elsődlegesen rögzíti, hogy a kérelmező kérelmében az 1-8 kérelmi elemek vonatkozásában azt kérte megállapítani, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdéseit és a Kbt. 73. § (2) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 72. § (3) bekezdésére.

77. A Döntőbizottság az 1-8. kérelmi elemek elbírálása során az alábbi jogszabályokat figyelembe véve döntött.

A Kbt. releváns rendelkezései a következők:

69. § (1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

72. § (3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

73. § (1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

a) azt az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártá után nyújtották be;

b) az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt az eljárásból kizárták;

c) ha az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező alvállalkozója, vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet a 62. § (1) bekezdés i) pontja, vagy az adott eljárásban felmerült magatartása alapján j) pontja szerinti kizáró ok miatt kizárásra került;

d) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, vagy nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést;

e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit;

f) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező

fa) valamely adatot a 44. § (2)-(3) bekezdésébe ütköző módon minősít üzleti titoknak és ezt az ajánlatkérő hiánypótlási felhívását követően sem javítja; vagy

fb) a 44. § (1) bekezdése szerinti indokolás a hiánypótlást követően sem megfelelő.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

78. A Döntőbizottságnak az 1. kérelmi elem tekintetében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a nyertes ajánlattevő az „Egyéni fejlesztési tervek elkészítése” „Innovatív programok tematikájának kidolgozása” elnevezésű feladatokkal kapcsolatban a második kiegészítő árándokolásában meghatározottakhoz képest a negyedik kiegészítő árándokolásban megváltoztatta-e az ajánlatát, és amennyiben igen, úgy erre figyelemmel az ajánlatkérő jogszerűen nem nyilvánította-e érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát a bírálata során.

79. A Döntőbizottság rámutat, hogy a kérelmező a jogsértést abban látta megvalósulni, hogy a nyertes ajánlattevő a második kiegészítő árándokolásában úgy nyilatkozott az „Egyéni fejlesztési tervek elkészítése”, valamint az „Innovatív programok tematikájának kidolgozása” elnevezésű feladatokkal kapcsolatban, hogy 4.000 Ft. helyett azért számolt az emelt 5.000 Ft. óradíjjal, mert a feladatoknak a képzések szakmai leírása „Leírás / tartalom” mezőjében meghatározottak szerinti elvégzéséhez tananyag vagy bármilyen egyéb, a 3. pontban szereplő dokumentum átadása nem szükséges, az emelt óradíj tartalmazza a felmérésekhez, interjúkhoz, tesztekhez felhasználásra kerülő anyagok előállításának költségeit. Ebből következően az „Egyéb, költségek” a. és b. pontjai nem tartalmaznak adatokat. Az Innovatív programok tematikájának kidolgozása esetében az „Egyéb költségek” a., b. és c. pontjai sem tartalmaznak adatokat. Ezzel szemben a negyedik kiegészítő árándokolás során a nyertes ajánlattevő úgy nyilatkozott, hogy a magasabb összegű óradíjat nem az indokolja, hogy bármi olyan elemet is magában foglalna, amely nem munkabérnek minősül, hanem az a körülmény, hogy ezen tevékenységek irodai háttérmunkát igényelnek, amelyhez más típusú felkészültségre, magasabban kvalifikált munkavállalókra van szükség, így ezen feladatok elvégzése többre kerül, a szakembereket jobban meg kell fizetni. Dokumentációs költség, amely valóban anyag jellegű ráfordítást jelentene, egyáltalán nem merült fel, hiszen seholy került előírásra, hogy ezen dokumentumokat kizárólag papír alapon kinyomtatva várná el az ajánlatkérő.

80. A Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerint a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára, vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

81. A Kbt. 81. § (11) bekezdésének második mondata szerint az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van.

82. A Döntőbizottság rögzíti, hogy először azt kellett megvizsgálnia, hogy valóban van-e tartalmában különbség a nyertes ajánlattevő által a második és a negyedik árandokolásban leírtak között a jogsértőnek állított tétel esetében.

83. A Döntőbizottság konkrétan azt vizsgálta, hogy amennyiben tartalmában különbség van, úgy az módosításnak minősül-e, amennyiben módosításnak minősül, úgy az olyan módosítás volt-e, amellyel a nyertes ajánlattevő megsértette a fentiekben hivatkozott jogszabályhelyeket.

84. A Döntőbizottság rámutat, hogy elsőként a nyertes ajánlattevő által a második árandokolás során tett nyilatkozatát vizsgálta meg. Ezek alapján arra a megállapításra jutott, hogy amennyiben önmagában csak azt értelmezi a jogalkalmazó, akkor abban ellentmondás van. Az ellentmondás abban nyilvánul meg, hogy egyik oldalon úgy nyilatkozott a nyertes ajánlattevő, hogy „az emelt óradíj tartalmazza a felmérésekhez, interjúkhoz, tesztekhez felhasználásra kerülő anyagok előállításának költségeit”, míg a másik oldalon úgy nyilatkozott, hogy „a feladatoknak a képzések szakmai leírása Leírás/tartalom mezőjében meghatározottak szerinti elvégzéséhez tananyag vagy bármilyen egyéb, a 3. pontban szereplő dokumentum átadása nem szükséges”, illetőleg az "Egyéb, költségek a., b. valamint az Innovatív programok tematikájának kidolgozása esetében a c. pontjai nem tartalmazzak adatokat.

85. A Döntőbizottság rámutat, hogy megvizsgálta a nyertes ajánlattevő ajánlatában és árandokolásában szereplő „Egyéb költségek” elnevezésű rész releváns pontjait, aminek az „a.” pontja a képzések szervezéséhez és lebonyolításához kapcsolódó irodai és adminisztratív költségeket fedi, a „b.” pontja az árandokolásban a tananyag (saját jegyzet) és papír-írószerke (képzésben résztvevők rendelkezésére bocsátott tollak, jegyzetfüzetek, stb.) fedi, valamint a „c.” pontja az utazási és szállásköltségeket takarja, amely „c” pont jelen jogorvoslati eljárásban relevanciával nem bír.

86. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a fentiek alapján egyrészt a nyertes ajánlattevő azt állította a második kiegészítő árandokolásában, hogy az emelt óradíj tartalmazza az anyagok előállításának költségeit is, másrészt ezzel ellentétesen szintén ezen második kiegészítő árandokolásban úgy nyilatkozott, hogy nincsenek adminisztratív költségek és egyéb anyagi jellegű kiadások sem.

87. A Döntőbizottság rámutat, hogy a nyertes ajánlattevő a negyedik kiegészítő árandokolásában oldotta fel ezt az ellentmondást azáltal, hogy úgy nyilatkozott, hogy a második árandokolásban szereplő emelt ár nem foglal magában semmilyen anyagi jellegű tételt, az emelt összeg abból adódik, hogy annak a feladatnak az elvégzéséhez kvalifikáltabb munkaerőt kell alkalmaznia, tehát nekik magasabb munkabért kellett kalkulálnia.

88. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a nyertes ajánlattevő a második kiegészítő árendokolásban leírt ellentmondást feloldotta a negyedik kiegészítő árendokolásában leírtakkal, így az ajánlatát ezzel nem változtatta meg, az csak pontosításra került, mivel a negyedik kiegészítő árendokolásban szereplő indok már a második árendokolásban is szerepelt.

89. A Döntőbizottság rögzíti, hogy mivel a második kiegészítő árendokoláshoz képest a negyedik kiegészítő árendokolásban lényegét tekintve nincs újdonság, így a második kiegészítő árendokolás tartalma nem került megváltoztatásra a nyertes ajánlattevő által, erre tekintettel az ajánlatkérő jogszerűen járt el a bírálata során, amikor nem nyilvánította érvénytelennek a nyertes ajánlattevő ajánlatát ezen oknál fogva.

90. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő az 1. kérelmi elem tekintetében nem sértette meg a Kbt. 73. § (2) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdéseit.

91. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a 2-8. kérelmi elemekkel kapcsolatban a kérelmező az általános költségek bemutatásával és azok bemutatásának hiányával kapcsolatosan feltett ajánlatkérői kérdésekre történő érdemi válaszok hiányát állítja, vagyis a nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességét vonta kétségbe, erre tekintettel a nyertes ajánlattevő által a negyedik kiegészítő árendokolásban adott válaszokat a Döntőbizottság együttesen és külön- külön is vizsgálta, mivel azok egymással szoros összefüggésben állnak, és így kerülhet megállapításra, hogy az ajánlatkérő jogsértést követett-e el az elfogadásukkal.

92. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező a 2-8. kérelmi elemekben arra alapozta az ajánlatkérő által elkövetett jogsértést, hogy az ajánlatkérő által a nyertes ajánlattevő részére az előzetes vitarendezésre tekintettel kibocsátott negyedik kiegészítő árendokolás során feltett ajánlatkérői kérdésekre a nyertes ajánlattevő elmulasztott érdemi választ adni, vagyis nem kalkulált a hivatkozott költségelemekkel, így ennek következtében az ajánlatkérőnek nem lehetett volna más lehetősége, minthogy a bírálat során a nyertes ajánlattevő ajánlatát érvénytelené nyilvánítsa, de mivel ezt nem tette meg, így az általa elvégzett bírálat jogsértő volt.

93. A Döntőbizottság hangsúlyozza a kérelem azon lényeges részét, hogy a kérelmező a jogsértések indokaként azt adta elő, hogy a nyertes ajánlattevő nem adott érdemi választ az ajánlatkérő által a negyedik kiegészítő árendokolásban részére feltett kérdésekre, és ennek következtében nem került érvénytelené nyilvánításra az ajánlata.

94. A Döntőbizottság a 2-8. kérelmi elemek egyenkénti vizsgálatát megelőzően az alábbiakat rögzíti.

95. A Kbt. 73. §-a taxatív módon szabályozza az ajánlatok, részvételi jelentkezések érvénytelenségi eseteit. Az ajánlatok érvénytelené nyilvánítására csupán a Kbt.-ben meghatározott esetekben kerülhet sor, ezért garanciális jelentősége van annak, hogy az ajánlatkérő csak az ezen szakaszokban meghatározott okokból nyilvánítsa érvénytelennek egy ajánlatot.

96. A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz. A Kbt. 73. § (2) bekezdése visszautal a Kbt. 72. §-ára, amely az aránytalanul alacsony ár és egyéb

lehetetlen vállalások esetére irányadó eljárást szabályozza. A 72. § (3) bekezdése harmadik mondata kimondja, hogy „Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető”. A 72. § (7) bekezdése második mondata értelmében az ajánlatkérő érvénytelennek nyilvánítja az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy az adott kötelezettségvállalás teljesíthető.

Tehát amennyiben az ajánlatkérő részére az aránytalanul alacsony ár, vagy teljesíthetetlen kötelezettségvállalás vizsgálata körében az ajánlattevő által megadott információk alapján az ajánlatkérő nem tud meggyőződni a szerződés teljesíthetőségéről, úgy az ajánlatot érvénytelenné kell nyilvánítani. A Kbt. 73. § (2) bekezdése tartalmazza a vonatkozó érvénytelenségi okot. A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségi ok alkalmazására tehát akkor van lehetőség, ha az ellenszolgáltatás aránytalanul alacsony, vagy ha más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz.

97. Az indokolás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumaira, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálni. Az irreális ár vizsgálatát az ajánlatkérőnek az indokoláskérése alapján elsősorban az ajánlattevő által biztosított adatokra kell alapítania.

A Kbt. 72. § (2)-(6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell az ajánlatkérőnek az indokolás tartalma alapján vizsgálnia a beszerzés tárgyának a megajánlott áron való teljesíthetőségét, a vállalás gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségét, melynek alapján kerül az ajánlatkérő abba a helyzetbe, hogy döntsön az érintett ajánlat érvényességéről vagy érvénytelenségéről.

98. Az ajánlatkérő kötelessége az árajánlat megalapozottságáról való meggyőződés, és ha ehhez az indokolás nem elégséges, annak elfogadhatósága kétséges, kiegészítő indokolást kérhet, mely szükség esetén több ízben is alkalmazható, illetve – a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján – alkalmazandó mindaddig, míg az ajánlatkérő megalapozott döntést nem tud hozni.

Az indokolásra illetve kiegészítő indokolásra felhívott ajánlattevőnek akként kell benyújtania indokolását, kiegészítő indokolását, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által az indokolás-, illetve kiegészítő indokoláskérésben foglalt követelményeknek. Az ajánlatkérőnek a részére benyújtott indokolásban és kiegészítő indokolás(ok)ban foglaltak alapján kell megítélnie az ajánlat érvényességét.

99. A Kbt. 73. § (2) bekezdése ismeretében feltételezhető, hogy a kérelmező a Kbt. 73. § (2) bekezdése azon alapján állítja azt, hogy az ajánlatkérőnek érvénytelenné kellett volna nyilvánítani a nyertes ajánlattevő ajánlatát, hogy a nyertes ajánlattevő a negyedik kiegészítő árindokolásnak nem a felhívásban foglaltaknak megfelelően tett eleget, valamint nem adott megfelelő választ a kifogásolt tételek árának megalapozottsága vonatkozásában a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint, vagyis érdemi válasz a feltett kérdésekre hiányzott.

100. A Döntőbizottság rögzíti, hogy jelen jogorvoslati eljárásban az minősülhet érdemi válasznak, ami a nyertes ajánlattevő által az ajánlatkérő részére olyan egzakt megállapításokat tartalmaz, amely levezeti és alátámasztja a kérdésekben szereplő egyes költségtelek esetében, külön- külön az azokkal való kalkuláció hiányának esetleges indokát, aminek ismeretében az ajánlatkérő jogszerű döntést tudott volna hozni.

101. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a 2-8. kérelmi elemek tekintetében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a nyertes ajánlattevő a kiegészítő negyedik árindokolásában szereplő válaszok érdemi válasznak minősülnek-e azon kérdésekre, hogy

-a 2. kérelmi elem tekintetében az ajánlatának megtétele során az ajánlatában kalkulált-e az irodahasználat közüzemi költségeivel, amennyiben nem, azt mivel indokolja,

-a 3. kérelmi elem tekintetében az ajánlatának megtétele során az ajánlatában kalkulált-e a biztosítási díjakkal költségeivel, amennyiben nem, azt mivel indokolja,

-a 4. kérelmi elem tekintetében az ajánlatának megtétele során az ajánlatában kalkulált-e a kamarai tagdíj költségeivel, amennyiben nem, azt mivel indokolja,

-az 5. kérelmi elem tekintetében az ajánlatának megtétele során az ajánlatában kalkulált-e az általa alkalmazott könyvvizsgáló költségével, amennyiben nem, azt mivel indokolja,

-a 6. kérelmi elem tekintetében az ajánlatának megtétele során az ajánlatában kalkulált-e az általa alkalmazott könyvelő költségeivel, amennyiben nem, azt mivel indokolja,

-a 7. kérelmi elem tekintetében az ajánlatának megtétele során az ajánlatában kalkulált-e az a tulajdonában álló eszközök értékcsökkenésének költségeivel, amennyiben nem, azt mivel indokolja,

-a 8. kérelmi elem tekintetében hogy az ajánlatának megtétele során az ajánlatában kalkulált-e a helyi iparüzési adó költségeivel, amennyiben nem, azt mivel indokolja,

és a megadott válaszra tekintettel az ajánlatkérő jogszerűen nem nyilvánította-e érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát a bírálókatól.

102. A nyertes ajánlattevő a 2. kérelmi elem tekintetében a negyedik kiegészítő árándokolásban úgy nyilatkozott, hogy „a saját tulajdonú irodák használatához kapcsolódó közüzemi költségek nagysága semmilyen mértékben és formában nem függ a tárgyi közbeszerzéstől: így is, úgy is fizetnünk kell, ezzel együtt és enélkül is ugyanakkora összegekről beszélünk, emiatt sem több, sem kevesebb nem lesz: azért nem fognak magasabb összegű áramszámlát vagy éppen vízdíjat megállapítani a szolgáltatók, mert elnyertük a tárgyi feladat megvalósításának lehetőségét, azoknak semmi köze az árbevétel alakulásához.”

103. A nyertes ajánlattevő a 3. és 4. kérelmi elemek tekintetében a negyedik kiegészítő árándokolásban úgy nyilatkozott, hogy „a biztosítások, kamarai tagdíjak nagysága semmilyen mértékben és formában nem függ a tárgyi közbeszerzéstől: így is, úgy is fizetnünk kell, ezzel együtt és enélkül is ugyanakkora (éves szinten fix) összegekről beszélünk, emiatt sem több, sem kevesebb nem lesz: azért nem fognak magasabb összegű díjakat megállapítani a biztosítók vagy az iparkamara, mert elnyertük a tárgyi feladat megvalósításának lehetőségét, azoknak semmi köze az árbevétel alakulásához.”

104. A nyertes ajánlattevő az 5. kérelmi elem tekintetében a negyedik kiegészítő árándokolásban úgy nyilatkozott, hogy „a könyvelőink munkabére semmilyen mértékben és formában nem függ a tárgyi közbeszerzéstől: így is, úgy is fizetnünk kell, ezzel együtt és enélkül is ugyanakkora (havi fix) összegekről beszélünk, emiatt sem több, sem kevesebb nem lesz, azoknak semmi köze az árbevétel alakulásához.”

105. A nyertes ajánlattevő a 6. kérelmi elem tekintetében a negyedik kiegészítő árándokolásban úgy nyilatkozott, hogy „a könyvvizsgálónk díjazása semmilyen mértékben és formában nem

függ a tárgyi közbeszerzéstől: így is, úgyis fizetnünk kell, ezzel együtt és enélkül is ugyanakkora (éves szinten fix) összegről beszélünk, emiatt sem több, sem kevesebb nem lesz: azért nem fog díjat emelni, mert elnyertük a tárgyi feladat megvalósításának lehetőségét, annak semmi köze az árbevétel alakulásához.”

106. A nyertes ajánlattevő a 7. kérelmi elem tekintetében a negyedik kiegészítő árándokolásban úgy nyilatkozott, hogy „a nyertes ajánlattevő tulajdonában lévő eszközök értékcsökkenésének költsége semmilyen mértékben és formában nem függ a tárgyi közbeszerzéstől: így is, úgy is felmerül, ezzel együtt és enélkül is ugyanakkora (százalékos formában meghatározható) tételről beszélünk, emiatt sem több, sem kevesebb nem lesz, a jogszabályban meghatározott kulcs nem függ az árbevétel alakulásától.”

107. A nyertes ajánlattevő a 8. kérelmi elem tekintetében a negyedik kiegészítő árándokolásban úgy nyilatkozott, hogy „a helyi iparüzési adót nem azért kellene megfizetni, mert elnyertük a tárgyi feladat megvalósításának lehetőségét, annak semmi köze ezen körülményhez; hanem önmagában a vállalkozás fennállásának ténye miatt, hiszen adott esetben a jogszerű működés egyik alapfeltétele a sok közül.”

108. A Döntőbizottság rámutat, hogy egy gazdasági társaságnál minden esetben merülnek fel különböző költségek, amelyek az adott közbeszerzéssel kapcsolatban lehetnek közvetlenek, vagy közvetettek. Közvetlenek azok a költségek minősülnek, amelyek konkrétan kapcsolódnak az adott közbeszerzéshez, közvetettek, amelyek magához az adott közbeszerzéshez szorosan nem kapcsolódnak, azonban mivel működési költségek, így azokkal, de legalábbis egy részükkel az ajánlat összeállítása során számolni, kalkulálni kell.

109. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a 2-8. kérelmi elemekben felsorolt költségelemek közül valamennyi elem közvetettnek minősül.

110. A nyertes ajánlattevő fentebb idézett, a 2-8. kérelmi elemeket felölelő költségelemek negyedik kiegészítő árándokolásában bemutatott indoklásából nem következik olyan körülmény sem, amely arra mutatna, hogy a nyertes ajánlattevő bármelyik támadott költségelem vonatkozásában, annak bármekkora részét jelen közbeszerzési eljárás során elszámolta volna. Az ténykérdés, hogy a nyertes ajánlattevőnek, mint jogi személyiséggel rendelkező gazdasági szereplőnek több párhuzamosan folyó projektje lehet (valószínűleg van is) és a hivatkozott költségelemek több projektnél is felmerülnek, ebből eredően nem lehetséges a támadott költségelemek vonatkozásában az általuk keletkezett kiadást egyetlen – jelen közbeszerzés eredményeként megvalósuló – projektnél elszámolni. A Döntőbizottság rámutat, hogy attól lesz megalapozatlan a nyertes ajánlattevő ajánlati ára, illetve lehetetlen az a kötelezettségvállalása (Kbt. 73. § (2) bekezdése), hogy a valóságnak nem megfelelően nyilatkozik abban a kérdéskörben, hogy ajánlati ára képzésekor egyáltalán, semmilyen mértékben sem vette figyelembe a támadott költségelemeket, amelyek az adott projekt teljesítésekor közvetetten, de felmerülnek.

111. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a 2-8. kérelmi elemekben található költségelemek tekintetében a negyedik kiegészítő árándokolás alapján megállapítható, hogy a nyertes ajánlattevő nem kalkulált azokkal. A nyertes ajánlattevő által a negyedik kiegészítő árándokolásban hivatkozottak, hogy ezeket a költségelemeket a nyereségből is tudná teljesíteni nem fogadható el objektív, megalapozott indoklasként. Ez az indoklásadások során visszaélésre adhatna okot, ha egy ajánlattevő egy-egy költségtényezőt beleérthetne egy másik költségelembe, vagy akár a nyereségbe. Épp ezért fontos az, hogy a felmerülő költségeket

abban az árelemben kell kalkulálni, feltüntetni és bemutatni, ahol azok felmerülnek. Ha az egyes árelemek nem egyértelműen kerülnek bemutatásra az ajánlattevő részéről, illetve ha az ajánlattevő nem ott kalkulálja az egyes költségeket, ahol azok felmerülnek, nem mutatja be konkrétan, hogy mekkora összeggel számolt, akkor az az ajánlatkérő számára nem ellenőrizhető és nem tud meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról, teljesíthetőségéről. Az ilyen tartalmú indokolás nem alapozza meg az ajánlati ár objektív alátámasztását, a teljesíthetőség igazolását, pedig az indokolásnak erre kell szolgálnia.

112. A Döntőbizottság a fentiekben kifejtettek alapján arra a megállapításra jutott, hogy a nyertes ajánlattevő a negyedik kiegészítő árindokolásában nem tudta megalapozottá tenni azt, hogy az ajánlati ára minden kötelezően felmerülő költségtényezőt a megfelelő mértékben tartalmaz. Nem tudta a nyertes ajánlattevő az indokolásával minden kétséget kizáróan igazolni, alátámasztani, hogy az ajánlati ára ténylegesen minden árelemet tartalmaz, így a megajánlott áron a szerződés teljesíthető. A Döntőbizottság ezért nem látta elfogadhatónak a nyertes ajánlattevő negyedik kiegészítő indokolásában foglaltakat az aránytalanul alacsony ár megalapozottságának, teljesíthetőségének alátámasztására.

113. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a nyertes ajánlattevő a 2-8. kérelmi elemekben kifogásolt költségelemekre vonatkozóan, a fentiekben leírt módon válaszolt, vagyis nem kalkulálta, és nem is indokolta meg konkrétan azon költségelemeket, amelyek ugyan közvetetten, de kapcsolódnak az ajánlati árának meghatározásához.

114. A Döntőbizottság a fentiek alapján a 2-8. kérelmi elemek körében megállapította, hogy az ajánlatkérőnek érvénytelenné kellett volna nyilvánítania a nyertes ajánlattevő ajánlatát, amelynek elmulasztásával megsértette a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

115. Mindezekre figyelemmel a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a jogorvoslati kérelem körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét az 2-8. kérelmi elemekkel kapcsolatban, ezért a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését, valamint azt ezt követően hozott valamennyi döntését, illetve a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati kérelmet, mint alaptalant elutasította az 1. kérelmi elem tekintetében. Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel, a Döntőbizottság az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati eljárást megszüntette a 9-10. kérelmi elemek vonatkozásában.

116. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(5) Ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a.) a jogsértés súlyát,

- b.) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c.) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d.) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e.) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f.) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

117. A Döntőbizottság a bírság kiszabását az ajánlatkérő általi jogsértésre tekintettel indokoltnak tartotta.

A bírság mértékének megállapítása során a Döntőbizottság az eset valamennyi körülményét mérlegelte.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére vette figyelembe, hogy korábban a D.322/2021. számon folytatott jogorvoslati eljárás során hozott határozatában ezen közbeszerzéssel kapcsolatban már egy alkalommal az ajánlatkérő jogsértését megállapította.

Mérlegelte az ajánlatkérő javára azt, hogy a jogsértés reparálható.

Figyelembe vette az ajánlatkérő javára azt is, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható.

Figyelembe vette a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt rövidebb időtartamot.

118. A fenti indokok alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak.

119. A Kbt. 151. § (8) bekezdése szerint, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

120. Az Ákr. 124. §-a szerint [Az eljárási költség] Eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül.

Az Ákr. 126. § (2) bekezdése rögzíti, hogy „A jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

- a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,
- b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet”.

Az Ákr. 129. § [Döntés az eljárási költség viseléséről] (1) bekezdése szerint „Az eljárási költséget a hatóság összességében határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről. A (2) bekezdés értelmében „Az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani”.

Ezen szakasz (3) bekezdése szerint a hatóság az indokolatlanul magas eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

121. Az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének 2., 4. és 16. pontja szerint a közigazgatási hatósági eljárásban eljárási költség az igazgatási szolgáltatási díj és az ügyfél képviseletében eljáró személy megjelenésével kapcsolatos költség, valamint egyéb, az eljárással összefüggésben felmerült pénzkidadás. A Kúria Kfv.37.196/2020/7. sz. ítéletében rögzítette, hogy „Az ügyfelet képviselő ügyvéd munkadíja eljárási költségnek minősül, ha az az adott közigazgatási eljárásban, az ügyfél eljárási kötelezettségének teljesítésével, jogai gyakorlásával okozati összefüggésben, indokoltan, ténylegesen felmerült.” ([31] bekezdés)

122. A kérelmezőt a 10 kérelmi elemre tekintettel 878.464.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetése terhelte, a jogorvoslati eljárás 2 kérelmi elem (9-10.) tekintetében történt megszüntetése, valamint 1 kérelmi elem (1.) elutasítása, illetve 7 kérelmi elem (2-8.) alapos volta miatt a kérelmezőnek összesen 490.618.-Ft visszajár.

A Döntőbizottság a 8 érdemben elbírált kérelmi elem közül 7 kérelmi elem alapos volta miatt kötelezte az ajánlatkérőt 262.500.-Ft igazgatási szolgáltatási díj kérelmező részére történő megfizetésére, míg az 1 alaptalan kérelmi elem miatt – a Közbeszerzési Hatóság saját bevételét képező 300.000.-Ft-on túl – 87.846.-Ft igazgatási szolgáltatási díj a kérelmező terhén marad.

123. A Kúria fent hivatkozott ítéletében – 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 4. és 16. pontjának rendelkezéseit is figyelembe véve – rögzítette, hogy az ügyfelet képviselő ügyvéd munkadíja eljárási költségnek minősül.

124. A kérelmező képviselője munkadíjának összegét 250.000.-Ft, azaz kettőszázötvenezer forint + Áfa-ban határozta meg. A Döntőbizottság tekintettel arra, hogy a 10 kérelmi elem közül 7 tekintetében állapította meg a jogsértést, valamint 1 kérelmi elem tekintetében a kérelmet elutasította, illetve 2 kérelmi elem kapcsán a jogorvoslati eljárást megszüntette, így összesen 175.000.-Ft., azaz százhetvenötezer forint ügyvédi díjat kell az ajánlatkérőnek a kérelmező képviselője részére teljesíteni.

125. A Döntőbizottság a kérelmező a költségigényét részben találta alaposnak tekintettel arra, hogy a 10 kérelmi elem közül 7 kérelmi elem tekintetében állapított meg jogsértést, és ekként az Ákr. 126. § (2) bekezdésének b) pontja, illetve az Ákr. 129. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérőt kötelezte a költség egy részének viselésére. A Döntőbizottság az ügyvédi munkadíj összegét a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok – megbízási szerződés, kérelem – alapján állapította meg.

126. A Kúria Kfv.V.35.172/2014/4. sz. ítéletében rögzítette, hogy a „bíróház Pp.-ben meghatározott kötelezettsége, hogy a már felmerült költségek pontos összegéről és az azt viselő személyről dönt, nem az Áfa tv. hatálya alá tartozó gazdasági tevékenység, ahogyan bíróság ítélete alapján (termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás hiányában) a perköltség egyik fél részéről a másik félnek való megfizetése sem. Abból következően pedig, hogy a perköltségviselés nem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, a perköltségnek nincsen áfa vonzata. A per során egyes, a perköltségbe tartozó tételek (pl.: áfa alany szakértő számlája) tartalmazhatnak áfa-t, azonban ez a perköltségviselést nem teszi áfa kötelessé, az Áfa tv.

hatálya alá tartozó ügylet hiányában”. A fentiekre figyelemmel – a perköltség analógiájára - az eljárási költségről való döntés nem minősül az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi 127. törvény (Áfa tv.) hatálya alá tartozó ügyletnek, és az eljárási költség viselés sem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, annak nincsen áfa vonzata, így az áfa megállapításától eltekintett.

127. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

128. A határozat jogsértést megállapító, valamint kérelmet elutasító része elleni közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető része elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése biztosítja.

129. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2022. február 25.

Dr. Schaller Emil sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Kérelmező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)
4. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
5. Emberi Erőforrások Minisztériuma, mint támogató szervezet (kizárólag elektronikus úton)